

İnsan ve Doğa İçin Müşterek Bir Yaşam Yaratmalıyız*

Xi Jinping

Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

Birleşmiş Milletler (BM), gerçek çoğulculuk bayrağını yüksekte tutmalıdır. Ülkelerin kapsamlı güvenliklerini sağlamaları, kalkınma başarılarını paylaşmaları ve dünyanın geleceği için bir rota çizmeleri için merkezi bir platform olarak hizmet etmelidir. BM, istikrarlı bir uluslararası düzen sağlamaya, uluslararası ilişkilerde gelişmekte olan ülkelerin temsilini ve söz hakkını artırmaya kararlı olmalıdır. BM dengeli bir şekilde ilerlemeli ve üç temel alanda, güvenlik, kalkınma ve insan haklarında çalışmalıdır.

Sayın Başkan,

2021 yılı Çin halkı için gerçekten dikkate değer bir yıl. Bu yıl Çin Komünist Partisi'nin kuruluşunun yüzüncü yılı. Aynı zamanda Çin tarafından ciddiyetle anılan tarihi bir olayın; Çin Halk Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler'deki yasal yerinin elde edilmesinin 50. yıldönümü. Çin'in, Birleşmiş Milletler ile işbirliğini yeni bir düzeye taşımak için aktif çabalarımızı sürdüreceğiz ve BM'nin yüce amacını ilerletmek için yeni ve daha büyük destekler sağlayacağız.

Sayın Başkan,

Bir yıl önce, ülkelerin liderleri BM'nin 75. yıldönümü sebebiyle katıldıkları üst düzey toplantılarda; COVID-19 ile dayanışma içinde mücadele etme,

zorlukların üstesinden birlikte gelme, çoğulculuğu destekleme, BM'nin rolünü güçlendirme ve şimdiki ve gelecek nesillerin ortak geleceği için çalışma sözü veren bir bildiri yayınladılar.

Bu bildiriden bir yıl sonra, dünyamız büyük değişikliklerin ve COVID-19 salgınının bütünleşmiş etkileriyle karşı karşıyadır. Bütün ülkelerde insanlar, barış ve gelişimi her zamankinden daha çok öznlüyor, eşitlik ve adalet çağrılarını güçleniyor ve karşılıklı kazanca dayalı işbirliğini sürdürme konusunda daha kararlılar.

Şu anda, COVID-19 dünyada hâlâ etkisini gösteriyor ve yaşamlarımızda köklü değişiklikler meydana geliyor. Dünya yeni bir değişim ve dönüşüm döne-

* Xi Jinping'in 21 Eylül 2021'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 76. Genel Kurul Toplantısında yaptığı konuşma, Zeynep Ezgi Kaya tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

mine girdi. Sorumluluk sahibi tüm devlet adamlarının üzerine düşen görev, zamanımızın sorularına cevaplar bulmak ve özgüven, cesaret ve sorumluluk duygusuyla tarihi ve doğru seçimler yapmaktır.

Kalkınmaya öncelikli olarak bağlı kalmalıyız. Daha eşit ve daha dengeli küresel kalkınma ortaklıklarını teşvik etmeli ve çok uluslu kalkınma işbirliği süreçleri arasında daha fazla birliktelik oluşturmalıyız.

Birincisi, COVID-19'u yenmeli ve insanlığın geleceği için çok önemli olan bu savaşı kazanmalıyız. Dünya uygarlık tarihi aynı zamanda salgınlarla mücadele tarihidir. İnsanlık karşılaştığı zorluklara karşı her zaman zafer kazanmış ve bu süreçlerde hep büyük gelişme ve ilerlemeler kaydetmiştir. Mevcut salgın koşulları bunaltıcı görünebilir, ancak insanlık olarak bunun üstesinden kesinlikle geleceğiz.

Her zaman insanı ve insan hayatını önceliğimiz olarak belirlemeli ve tüm insanların hayatını, kıymetini ve onurunu önemsemeliyiz. Bilime saygı duymalı, bilime dayalı bir yaklaşım benimsemeli ve bilimin yasalarına uymalıyız. Düzenli ve hedefli COVID-19 protokollerini takip edip acil müdahale önlemleri alırken aynı zamanda salgın kontrolünü gerçekleştirmeli ve ekonomik ve sosyal kalkınmayı teşvik etmeliyiz. Uluslararası düzeydeki COVID-19 mücadelesini eşgüdüm içinde geliştirmemiz ve sınır ötesine virüs bulaştırma riskini en aza indirmemiz gerekiyor.

COVID-19'a karşı en güçlü silahımız, aşıdır. Aşıları insanlığın ortak malı haline getirmemiz ve geliştirmekte olan ülkelerde aşı erişilebilirliğini sağlamamız gerektiğini birçok kez vurguladım. Acilen dünya genelinde adil ve eşit aşı dağıtımını sağlama-

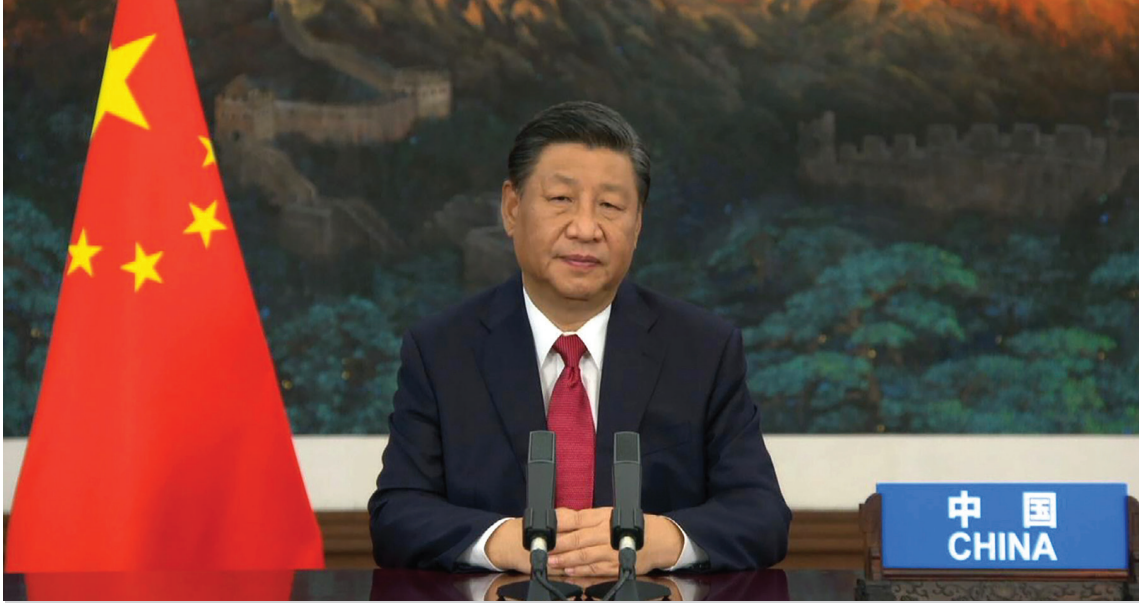
lıyız. Çin, bu yılın sonuna kadar toplam iki milyar doz aşı temin etmeye çalışacaktır. COVAX'a yapılan 100 milyon dolar bağışın yanı sıra, Çin bu yıl içinde geliştirmekte olan ülkelere 100 milyon doz aşı bağışlayacak. Çin, evrensel bilime dayalı temelleri desteklemeye devam edecek ve bunların karşısına çıkan siyasi manevralar hangi biçimde olursa olsun kesin olarak karşı çıkacaktır.

İkincisi, ekonomiyi canlandırmalı ve daha sağlam, daha yeşil ve daha dengeli küresel kalkınmayı sürdürmeliyiz. Kalkınma, insanların refahının anahtarıdır. COVID-19'un şiddetli darbeleriyle karşı karşıya kalırken; dünya çapında kalkınmayı dengeli, koordineli ve kapsayıcı büyümenin yeni bir aşamasına yönlendirmek için birlikte çalışmamız gerekiyor. Bu amaçla, bir Küresel Kalkınma İnisiyatifi önermek istiyorum.

Kalkınmaya öncelikli olarak bağlı kalmalıyız. Kalkınmayı küresel makro politika gündeminin üst sıralarına koymalıyız. Büyük ekonomiler arasındaki politika koordinasyonunu güçlendirmeli ve politika sürekliliği, tutarlılığı ve sürdürülebilirliğini sağlamalıyız. Daha eşit ve daha dengeli küresel kalkınma ortaklıklarını teşvik etmeliyiz. Çok uluslu kalkınma işbirliği süreçleri arasında daha fazla birliktelik oluşturmalıyız. BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin uygulanmasını hızlandırmalıyız.

İnsan merkezli bir yaklaşıma bağlı kalmalıyız. İnsanların geçim kaynaklarını korumalı ve iyileştirmeliyiz. Kalkınma yoluyla insan haklarını korumalı ve geliştirmeli, kalkınmanın insanlık için ve insanlık tarafından olmasını ve meyvelerinin insanlık arasında paylaşılmasını sağlamalıyız. İnsanların daha büyük mutluluk, fayda ve güvenlik duygularına sahip olmaları ve çok yönlü gelişme sağlamaları için çalışmalarımıza devam etmeliyiz.

Herkes için yarar sağlamaya bağlı kalmalıyız. Geliştirmekte olan ülkelerin özel ihtiyaçlarını önemsemeliyiz. Başta istisnai zorluklarla karşı karşıya

Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 76. oturumunda konuşmasını yaparken, 21 Eylül 2021. (Xinhua, 2021)

kalan savunmasız ülkeler olmak üzere gelişmekte olan ülkelere, ülkeler arasında ve içerisinde bulunan dengesiz ve yetersizlikleri gözeterek borcun askıya alınması ve kalkınma yardımı gibi araçlarla yardım edebiliriz.

Yenilik odaklı gelişime bağlı kalmalıyız. Yaşanan teknolojik devrimin ve endüstriyel dönüşümün yarattığı tarihi fırsatları yakalamamız gerekiyor. Bilim ve teknolojinin gelişiminde açık, adil, hakkaniyetli bir ortamın yaratılması için çabalarımızı artırmalıyız. COVID sonrası dönemde büyümenin yeni itici güçlerini teşvik etmeli ve gelişimde birlikte sıçrama gerçekleştirmeliyiz.

İnsan ve doğa arasındaki uyuma bağlı kalmalıyız. Dünya çapında çevre yönetimini iyileştirmeli, iklim değişikliğine bilfiil müdahale etmeli ve insan ile doğa için müşterek bir yaşam yaratmalıyız. Yeşil ve düşük karbonlu bir ekonomiye geçişi hızlandırmalı ve yeşil kalkınmayı sağlamalıyız. Çin, 2030'dan önce karbondioksit emisyonunu azaltmayı zirveye

çıkarmak ve 2060'tan önce karbon nötrlüğü elde etmek için çaba gösterecektir. Sıkı çalışmayı gerektiren bu hedefe ulaşmak için her türlü çabayı göstereceğiz. Çin, yeşil ve düşük karbonlu enerjinin geliştirilmesinde diğer gelişmekte olan ülkelere desteği artıracak ve yurtdışında yeni kömür yakıtlı enerji projeleri inşa etmeyecektir.

Sonuç odaklı eylemlere bağlı kalmalıyız. Kalkınmada girdiyi artırmalıyız. Yoksulluğun azaltılması, gıda güvenliği, COVID-19 müdahalesi ve aşular, kalkınma finansmanı, iklim değişikliği ve yeşil kalkınma sanayileşmesi, dijital ekonomi ve bağlantı konularında öncelikli işbirliğini ilerletmeliyiz. Ortak bir geleceğe sahip uluslararası anlamda bir kalkınmış bir topluluk oluşturmak için BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündeminin uygulanmasını hızlandırmalıyız. Çin, gelişmekte olan ülkelerin, COVID-19'la mücadelelerinde, ekonomik ve toplumsal iyileşmeyi sağlamalarını desteklemek için önümüzdeki üç yıl içinde 3 milyar dolar ek destek sözü verdi.

Üçüncüsü, uluslararası ilişkilerin yürütülmesinde dayanışmayı güçlendirmeli, karşılıklı saygı ve karşılıklı yarara dayalı işbirliğini teşvik etmeliyiz. Barış ve kalkınma dünyası, uygarlığı pek çok alanda kucaklamalı ve modernleşmeye giden farklı yolları barındırmalıdır. Demokrasi, tek bir ülkeye ayrılmış özel bir hak değil, tüm ülkelerin insanlarının yararlanabileceği bir haktır. Dünyada yaşanan son gelişmelerin bir kez daha gösterdiği gibi, dışarıdan yapılan askeri müdahaleler ve sözde demokrasi ihracı zarardan başka bir şey getirmiyor. İnsanlığın ortak değerleri olan barış, kalkınma, eşitlik, adalet, demokrasi ve özgürlüğü savunmalıyız. Kazananı ol-

Dünya bir kez daha tarihi bir yol ayrımındadır. İnsanlık için barış, gelişme ve ilerleme eğiliminin karşı konulmaz olduğuna inanıyorum. Karşılıklı güveni güçlendirelim ve küresel tehditleri ve zorlukları birlikte ele alalım.

mayan oyunlar oynamayı reddetmemiz gerekiyor.

Ülkeler arasındaki farklılıklar ve sorunlar, eşitlik ve karşılıklı saygı temelinde diyalog ve işbirliği yoluyla çözümlenmelidir. Bir ülkenin başarısı, başka bir ülkenin başarısızlığı anlamına gelmek zorunda değildir ve dünya, tüm ülkelerin ortak kalkınmasını ve ilerlemesini sağlayabilecek kadar büyüktür. Çatışma ve dışlama yerine diyalog ve kapsayıcılığı sürdürmemiz gerekiyor. Saygı, eşitlik, adalet ve karşılıklı kazanç doğuran işbirliğine dayalı yeni bir tür uluslararası ilişkiler sistemi kurmalıyız. Çıkarlarımızı ortaklaştırmak ve mümkün olan en büyük birlikteliği sağlamak için elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız.

Çin halkı her zaman barış, dostluk ve uyum yaklaşımını önemsemi ve sürdürmek için çabaladı. Çin

asla ve asla başkalarını işgal etmedi, onlara zorbalık etmedi ya da hegemonya peşinde koşmadı. Çin her zaman dünya barışının kurucusu, küresel kalkınmaya katkıda bulunan, uluslararası düzenin savunucusu ve kamu mallarının sağlayıcısıdır. Çin, kendi gelişimiyle birlikte dünyaya yeni fırsatlar sunmaya devam edecektir.

Dördüncüsü, bütünsel yönetimi geliştirmeli ve gerçek çoğulculuğu uygulamalıyız. Dünyada tek bir uluslararası sistem vardır, Birleşmiş Milletler'in merkezinde olduğu uluslararası sistem. Yalnızca bir uluslararası düzen vardır, uluslararası hukuk tarafından desteklenen uluslararası düzen. Ve sadece bir dizi kural vardır, BM Antlaşması'nın amaç ve ilkeleri tarafından desteklenen, uluslararası ilişkileri yöneten temel kurallar.

BM, gerçek çoğulculuk bayrağını yüksekte tutmalıdır. Ülkelerin kapsamlı güvenliklerini sağlamaları, kalkınma başarılarını paylaşmaları ve dünyanın geleceği için bir rota çizmeleri için merkezi bir platform olarak hizmet etmelidir. BM, istikrarlı bir uluslararası düzen sağlamaya, uluslararası ilişkilerde gelişmekte olan ülkelerin temsilini ve söz hakkını artırmaya kararlı olmalıdır. BM dengeli bir şekilde ilerlemeli ve üç temel alanda, güvenlik, kalkınma ve insan haklarında çalışmalıdır. Ortak bir gündem belirlemeli, acil sorunları vurgulamalı ve gerçek eylemlere odaklanılmalı ve tüm tarafların çoğulculuk taahhütlerinin gerçekten yerine getirilmesini sağlamalıdır.

Sayın Başkan,

Dünya bir kez daha tarihi bir yol ayrımındadır. İnsanlık için barış, gelişme ve ilerleme eğiliminin karşı konulmaz olduğuna inanıyorum. Karşılıklı güveni güçlendirelim ve küresel tehditleri ve zorlukları birlikte ele alalım. Hepimiz için daha iyi bir dünyayı yaratmak amacıyla, tüm insanlık için ortak bir gelecek topluluğunu inşa etmek için birlikte çalışalım. 🌸